

A rendezvény támogatói:

BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
BÉKÁSMEGYERI VERES PÉTER GIMNÁZIUM
MAGYAR KERTÉPÍTŐ KFT.
BRINGÓHINTÓ KKT.

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KERÉKES BARNABÁS

A verseny első fordulójának körzeti szervezői:

Bács-Kiskun: NOVÁKNÉ KOROSSY JUDIT (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)
Baranya/Somogy/Tolna: HEBLING ESZTER (Koch Valéria Középiskola, Ált. Isk., Pécs)
Békés: TÓTHNÉ BODÓ MÁRIA (GYAKI 5. Számú Általános és Sportiskola Tagint., Gyula)
Borsod-Abaúj-Zemplén: ÁGOSTONNÉ SÁPI ILDIKÓ (Kazinczy Ferenc Ált. Isk., Miskolc)
Budapest: **Dél-Buda:** ANTAL ERZSÉBET (Sashegyi Arany János Általános Iskola és Gimn.)
Dél-Pest: GÓCZ ÉVA (Lónyay Utcai Református Gimnázium)
Észak-Buda: GELNICZKY GYÖRGY (Békásmegyeri Veres Péter Gimnázium)
Észak-Pest: KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
Kelet-Pest: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)
Nyugat-Buda: FARKAS ESZTER (Áldás Utcai Általános Iskola)
Csongrád: BARANYI BETTINA (Kálvin Téri Református Általános Iskola, Makó)
Fejér: BERNÁTH VALÉRIA (Teleki Blanka Gimnázium és Általános Iskola, Székesfehérvár)
Győr-Moson-Sopron: CSÁKVÁRI ESZTER (Kovács Margit ÁMK, Győr)
Hajdú-Bihar: KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Bocskai István Ált. Isk. és AMI, Derecske)
Heves/Nógrád: LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Kemény Ferenc Sportiskola, Eger)
Jász-Nagykun-Szolnok: TÓTH ÉVA (Kassai Úti Magyar-Angol Két Tan. Ny. Ált. Isk., Solnok)
Komárom-Esztergom: MÉSZÁROSNÉ NAGY ÉVA (Vaszary János Általános Iskola, Tata)
Pest megye – délkelet: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium, Budapest)
Pest megye – délnyugat és észak: DÉCSEI ANDREA (Baár-Madas Ref. Gimnázium, Budapest)
Szabolcs-Szatmár-Bereg: TÓTHNÉ ANNUSKA ZSUZSANNA (Vári Emil Ált. Isk., Kisvárd)
Vas/Zala: BABATINÉ SIMON MARIANNA (Eötvös József Általános Iskola, Zalaegerszeg)
Veszprém: KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2015/16.
ORSZÁGOS DÖNTŐ
6. OSZTÁLY

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KERÉKES BARNABÁS középiskolai tanár
TÓTH ANDRÁS általános iskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetője:

TASSY GERGELY középiskolai tanár

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu/magyar>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Jelöljétek be a *mocsár* szóval rokon értelmű kifejezéseket!
(A) *pacsul* (B) *zsinde* (C) *gyopár* (D) *láp* (E) *ingovány*
- Jelöljétek meg azokat a szavakat, amelyekben legalább két képző szerepel!
(A) *képesség* (B) *felhőtlen* (C) *akaratos* (D) *házasság* (E) *törékeny*
- Lány- és fiúnevek körülírással „mutakoznak be”. Jelöljétek meg a fiúneveket! (Becenevek nincsenek köztük.)
(A) *Négy betűből állok; két mássalhangzóm azonos, a szó belsejében található, és rómaisám-értékük 2000.*
(B) *Rövid magánhangzóval kezdődöm, és ennek hosszú párjával végződöm, s e két hang két azonos mássalhangzót fog közre.*
(C) *Ötbetűs vagyok. Első és utolsó betűm ugyanaz a rövid magánhangzó, amelyek három mássalhangzót fognak közre. Középső betűm rómaisám-értéke 500.*
(D) *Az ábécé 3. magánhangzója és az f egyik szomszédja kétszer fordul elő bennem. Az utolsó betűm az ly.*
(E) *Magánhangzóim egymás párjai az ábécében. Az első és az utolsó betűm az ábécében az első és az utolsó mássalhangzók.*
- Történelmi dalokból idézünk néhány sort tulajdonnevek nélkül. Jelöljétek meg a rájuk vonatkozó igaz állításokat!
„*Híres ... be van véve, ... Most jó lenni katonának, rézágúja*
... .. a fővezére.” *mert ...-nak verbuválnak*” *fel van virágozva.*”
(A) *E dalok az 1848-49-es szabadságharchoz kapcsolódnak.*
(B) *A tulajdonnevek közül kettő földrajzi név.*
(C) *A hiányzó személynevek sorrendben: Bem apó, Kossuth, Gábor Áron.*
(D) *Az első dalban említett híres város: Kolozsvár.*
(E) *A „verbuválnak” szó jelentése: toboroznak.*
- Mely szavakból lehet újabb értelmes szót létrehozni úgy, hogy az első betűjét kicseréljük?
(A) *parázs* (B) *bokor* (C) *forma* (D) *pisztoly* (E) *barack*
- Összesen hány képzett névszó van az alábbi regényrészletben?
„*A falubeli kutyák mérges csaholással ugrálnak körül egy fehér szakállú és nagy hajú zarándokot.*”
(A) 3 (B) 4 (C) 5 (D) 6 (E) 7

- A Mátyás király meg az öregember* című népmondában a címszereplők furcsa kérdésekkel tréfálják meg az urakat. Azokat a kérdéseket jelöljétek meg, amelyeket a király valóban feltett az öregnek!
(A) *Hány pénzért dolgozik?* (B) *Hányat lép a veréb egy évben?*
(C) *Mennyi még a harminckettő?* (D) *Jártak-e itt farkasok?*
(E) *Meg tudna-e fejni három bakkecskét?*
- Kik voltak Mátyás király közeli hozzátartozói, rokonai az alábbiak közül?
(A) *Hunyadi János* (B) *Erzsébet királyné* (C) *Toldi Miklós*
(D) *Kinizsi Pál* (E) *Szilágyi Mihály*
- Szótagoló szólánc...** Hány további szó beiktatásával lehet legrövidebben eljutni az utolsó szóig? *MACSKA – KAPÁL – PÁLMA – ... – TAVASZ*
(A) 1 (B) 2 (C) 3 (D) 4 (E) 5
- Melyik lehet felszólító módú ige?
(A) *áld* (B) *kezd* (C) *mondják* (D) *várja* (E) *told*
- Számos – számtalan.** Alább szólásokat és közmondásokat olvashattok. Mit tudhatunk a számneveikről? Jelöljétek be az igaz állításokat!
Sok kicsi sokra megy. Kivágja a huszonegyet. A soknál több az elég. Nem jut ötről a hatra.
(A) *Összesen nyolcszor fordul elő számnév a mondatokban.*
(B) *Három határozott sorszámnev van köztük.*
(C) *Öt határozatlan számnév van a négy mondatban.*
(D) *Az összes határozott számnéven ugyanaz a fajta toldalék: rag található.*
(E) *Az egyik szólás számneveit kicserélhetjük, attól még a szólás ugyanolyan értelmű marad.*
- Mely meghatározás jelenthet olyan szót, amely a mássalhangzók közül kizárólag t betűt tartalmaz?
(A) *táplál* (B) *fedél* (C) *színlel*
(D) *élősködő rovar* (E) *kockára tett összeg*
- Jelöljétek meg az lj-vel írandó szavakat!
(A) *ki...ebb* (B) *be...ebb* (C) *fe...ebb* (D) *le...ebb* (E) *fű...ad*

A következő feladatot a válaszlap kijelölt helyén oldjátok meg!

- A Pilis hegységben járva számtalan különös hangzású, titokzatos földrajzi névvel találkozhat a kiránduló. (Holdvilág-árok, Prédikálószek stb.) Honnan származhatnak ezek a nevek? Az ismert eredetmondákhoz hasonlóan ezúttal ti írtátok meg az egyik ilyen hely, a **Zsivány-sziklák** nevének történetét!